

A Pécsi Ítéltábla a Lantos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lantos Bálint ügyvéd, ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a Dr. Paróczai Endre ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe) I. rendű, **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű, **III.rendű alperes neve** III. rendű, **IV.rendű alperes neve** IV. rendű és **V.rendű alperes neve** V. rendű (III, IV. V. rendű alperesek címe) alperesek ellen tulajdonjog megállapítása iránti indított perében - amely perbe a Lantos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lantos Bálint ügyvéd, ügyvéd címe) által képviselt felperesi beavatkozó (felperesi beavatkozó címe) a felperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a Kaposvári Törvényszék 2013. december 17. napján kelt 23.P.20.416/2013/20. számú ítélete ellen az I. rendű alperes által 21. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja és az I. rendű alperes által a felperesnek fizetendő perköltség összegét 967.500 (kilencszázhatvanhétézer-ötszáz) forintra leszállítja. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívására - 196.300 (egyszázkilencvenhatezer-háromszáz) forint le nem rótt fellebbezési, valamint 1.600.000 (egymillió-hatszáz ezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - 50.600 (ötvenezer-hatszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A felperes annak megállapítása iránt indított pert az alperesek ellen, hogy a b.-i 905/12., majd 2009. után a b.-i 905/12/A/1. helyrajzi számú külön lapon felvett

hétvégi ház megnevezésű felépítmény $\frac{1}{2}$ -ed részének tulajdonjogát megszerezte. A felperes az általa követelt tulajdoni hányad értékét 26.666.000 forintban állapította meg. Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte vitatta, hogy a felperes tulajdonjogot szerzett volna az ingatlanban.

A K. Törvényszék (jogelődje az S. Megyei Bíróság) 25. sorszámú ítéletével a keresetet elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró ítéltábla 4. sorszámú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy a felperes a b.-i 905/12/A/1. helyrajzi számú ingatlan $\frac{1}{2}$ -ed tulajdoni illetőségét megszerezte.

Az ítéltábla fenti számú ítéletét a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.21.324/2011/13. számú végzésével hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot kötelezte új eljárásra megállapítva, hogy a felperesnek 250.000 forint, míg az I. rendű alperesnek 500.000 forint felülvizsgálati eljárási költsége merült fel.

A megismételt másodfokú eljárásban az I. rendű alperes - a Kúria határozatában kifejtettekre is tekintettel - a közös tulajdon megszüntetése iránt, valamint az általa az ingatlanon elvégzett beruházások értékének megtérítése érdekében viszontkeresetet kívánt előterjeszteni. Erre tekintettel az ítéltábla 19/III. sorszámú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy a másodfokú eljárásban a felperesnek és az alpereseknek együttesen 500.000-500.000 forint költsége merült fel, továbbá 900.000 forint a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték.

A megismételt elsőfokú eljárás után 20. sorszámú ítéletében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes közös háztartásban élők közös szerzése jogcímén megszerezte a b.-i 905/12/A/1. helyrajzi számú ingatlan felépítményi részének $\frac{1}{2}$ -ed tulajdoni illetőségét. Az alperes viszontkeresetére tekintettel a közös tulajdont megszüntette, a felperes $\frac{1}{2}$ -ed tulajdoni illetőségét 3.864.000 forint megváltási ár ellenében az I. rendű alperes tulajdonába adta, és az I. rendű alperest az ellenérték megfizetésére kötelezte. Kötelezte továbbá az I. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 1.600.000 forint perköltséget, valamint az államnak az illetékes adóhatóság felhívására 1.915.920 forint, míg a felperest 115.920 forint feljegyzett eljárási illetékben marasztalta az állam javára.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen annak részbeni megváltoztatása, a perköltségben való marasztalásának mellőzése és a felperes perköltség fizetésére kötelezése érdekében az I. rendű alperes fellebbezett. Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a pertárgy értékét, illetőleg mulasztott, amikor a Pp. 26.§-a értelmében a felperes által megjelölt kirívóan magas pertárgyértékkel szemben a 24-25.§-ok rendelkezéseinek megfelelő pertárgyértéket nem állapította meg és az ítélet meghozatalakor a felperes által valószínűtlen értékben megjelölt pertárgyértékből indult ki.

A felperes a fellebbezésre észrevételt nem tett.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos.

A Pp. 26.§-a értelmében a per tárgyának értékét, a 24-25.§-ok rendelkezéseinek megfelelően a felperesnek kell megjelölnie. A bíróság általában nem ellenőrzi a felperes által megjelölt értéket hivatalból, csak akkor, ha ez az érték a köztudomással, vagy a bíróság hivatalos tudomásával ellentézik, vagy egyébként valószínűtlen, úgyszintén, ha azt az alperes vitássá teszi. A perbeli esetben a bíróságnak semmiféle tudomása, ismerete nem volt a per tárgyát képező ingatlan forgalmi értékéről. Az I. rendű alperes, illetőleg az alperesek voltak abban a helyzetben, hogy a felperes által megjelölt pertárgyértéket vitássá tegyék. Erre azonban nem került sor, sőt az I. rendű alperes az eljárás során mindvégig a felperes által megjelölt pertárgyértékből kiindulva kérte javára perköltség megállapítását.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37.§-ának (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért e törvényben megállapított illetéket kell fizetni. A 38.§ (1) bekezdése értelmében az illetéket az eljárást kezdeményező fél, az eljárás megindításakor köteles megfizetni kivéve, ha az illeték megfizetéséről utólag kell határozni. A fél által megjelölt pertárgyérték az illeték alapja kivéve, hogyha a Pp. 26.§-ának fent felsorolt esetei következtében a bíróság a felperes által megjelölt pertárgyértéktől - külön végzésben - eltérően állapítja meg a pertárgy értékét. Erre az esetre az illetéktörvény 41.§-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a bíróság az eljárás tárgyának értékét a fél által megjelölnél magasabb összegben állapítja meg, az illeték alapjának ezt kell tekinteni. A (2) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy az eljárás tárgya értékének a felek által történő leszállítása, vagy annak utólag alacsonyabb összegben történt megállapítása esetén az illetékalap mérséklésének - ha e törvény kivételt nem tesz - nincs helye. A kereseti illeték mértékére tehát a pertárgy érték utólagos módosítása, bíróság általi alacsonyabb összegben való megállapítása, nem hatott volna ki.

A jelen peres eljárásban sem az első-, sem a másodfokú bíróság a felperes által megjelölthöz képest eltérő pertárgyértéket nem állapított meg. Ebből az következik, hogy valamennyi illetékfizetési kötelezettség a felperes által megjelölt pertárgyértékhez kapcsolódik és annak alapján fizetendő meg. Az elsőfokú bíróság így helyesen marasztalta a tulajdonjog megállapítása iránti kereset tekintetében teljes egészében pervesztes I. rendű alperest a le nem rótt kereseti- és fellebbezési eljárási illetékben. Az I. rendű alperesnek lett volna ugyanis módja, hogy a Pp. 26.§-ában biztosított jogával élve a bíróságtól a felperes által megjelölt pertárgyértéknél alacsonyabb pertárgyérték meghatározását kérje. Erre nem került sor, ezért ettől az illetékfizetési kötelezettség mértéke szempontjából az illetéktörvény fent hivatkozott rendelkezéseire tekintettel eltérni már nem lehet.

A Pp. 253.§-ának (3) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között változtathatja meg. A másodfokú bíróság azonban a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül határoz a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről.

A másodfokú bíróság észlelte, hogy az ítélőtábla 4. sorszámú ítélete ellen az I. rendű alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyre a felülvizsgálati eljárás illetékét nem fizette meg. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság az I. rendű alperes részére illeték-feljegyzési jog kedvezményét biztosította. A pernek ebben a szakaszában az eljárás tárgya a felperes keresete alapján kizárólag a tulajdonjog megállapítása volt. Az I. rendű alperes a felülvizsgálati kérelmében sem tette vitássá a felperes által megjelölt 26.666.000 forint pertárgyértéket, csupán arra hivatkozott, hogy jövedelmi és vagyoni viszonyaival arányban nem álló megterhelést jelentene számára az igen magas összegű illeték lerovása. A Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott határozatában hatályon kívül helyezte ugyan az ítélőtábla felperes keresetének helyt adó ítéletét, azonban a hatályon kívül helyező végzésében megállapította, hogy a felperes a keresettel érvényesített tulajdonjogot az ingatlanon folytatott építkezése tényével „ipso iure,” megszerezte, így annak ingatlan-nyilvántartási bejegyzését alappal követelheti. Ebből pedig az következik, hogy az I. rendű alperes - bár a keresetnek helyt adó ítélet hatályon kívül helyezésre került - a felülvizsgálati kérelmében támadott rendelkezés tekintetében alapvetően sikertelenül kezdeményezett felülvizsgálati eljárást, így a felülvizsgálati kérelmére az illeték-feljegyzési joga folytán le nem rótt illetéket az Itv. 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni. Az elsőfokú bíróság elmulasztotta az erről való rendelkezést, ezért a másodfokú bíróság a Pp. idézett 253.§-ának (3) bekezdése alapján erről hivatalból rendelkezett. Az illeték mértéke a felülvizsgálati kérelem benyújtásakor hatályos Itv. 50.§-ának (1) bekezdése értelmében a vitatott érték 6%-a volt.

Az illetékben való marasztalásán túl az I. rendű alperes fellebbezésében a felperes javára megállapított, általa fizetendő perköltség összegét is támadta, és arra hivatkozott, hogy a felperest túlnyomórészt pervesztesnek kell tekinteni és a felperes köteles az ő javára perköltséget fizetni.

Ez a fellebbezési támadás kisebb részben alapos.

A fent már többször is hivatkozottak szerint az I. rendű alperes a felperes által megjelölt pertárgyértéket a fellebbezéssel támadott elsőfokú határozat meghozatalát megelőző időig nem támadta. A felülvizsgálati eljárásban a Kúria e pertárgyértékre tekintettel a felperes javára 250.000 forint felülvizsgálati költséget állapított meg, míg az ítélőtábla 19/III. sorszámú végzésében a felperes felmerült fellebbezési eljárási költségeit 500.000 forintban állapította meg. Tekintettel arra, hogy a felperes a tulajdonjog megállapítása iránti keresete tekintetében teljes

egészében pernyertes lett, ahogy ezt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította, az I. rendű alperes a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján a keresettel összefüggésben felmerült valamennyi, így a felülvizsgálati eljárásban és a megismételt másodfokú eljárásban a felperes javára megállapított költségeket is, köteles a felperesnek megfizetni. Itt jegyzi meg az ítéletábra, hogy tévesen állítja az I. rendű alperes fellebbezésében, hogy a Kúria a hatályon kívül helyező végzésében megállapította, hogy a felperes köteles a felülvizsgálati eljárás során felmerült költségeit megfizetni. A Kúria határozatának ilyen tartalma nincsen, a Kúria csupán megállapította, hogy a felperesnek 250.000, míg az I. rendű alperesnek 500.000 forint költsége merült fel a felülvizsgálati eljárásban. A költségek viseléséről a megismételt eljárásban kell a bíróságnak döntenie, attól függően, hogy melyik fél lesz a pernyertes. Mivel pedig a fent kifejtettek szerint a felperes a tulajdonjog megállapítása iránti kereset tekintetében pernyertes lett, az I. rendű alperes köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét is.

Annyiban alaposnak találta a másodfokú bíróság az I. rendű alperes fellebbezését, hogy a megismételt elsőfokú eljárásban már megállapítható lett volna - bíróság által akár hivatalból is - a per tárgyának a Pp. 24.§-a szerinti valós értéke, ezért a pernyertes felperes csak ebből kiindulva tarthat igényt az elsőfokú perköltségre, amelyet a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján ugyancsak az I. rendű alperes köteles megfizetni a felperes javára. A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi munkadíjakról szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja és 4/A.§-a alapján az alapeljárásra a 3.864.000 forint pertárgyérték figyelembevételével a felperest 245.000 forint ügyvédi munkadíj, míg a megismételt eljárásra a 3.§ (5) bekezdése alapján 122.500 forint illeti, így összesen 1.117.500 forint megfizetésére tarthat igényt a felperes az I. rendű alperestől. Ezzel szemben - az elsőfokú ítéletében írtak szerint - a felperes köteles 150.000 forintot megtéríteni az I. rendű alperes javára a közös tulajdon megszüntetésére vonatkozó viszontkeresettel összefüggésben felmerült készkiadásként. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján fellebbezett részében részben megváltoztatva az I. rendű alperes által a felperesnek fizetendő perköltség összegét 967.500 forintra leszállította, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyta.

Az I. rendű alperes fellebbezése túlnyomórészt sikertelen volt, így 2.453.800 forint fellebbezési pertárgyérték figyelembevételével, illeték-feljegyzési joga folytán le nem rótt, 196.300 forint másodfokú eljárási illetéket köteles az államnak megfizetni az Itv. 74.§-ának (3) bekezdése, illetőleg a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján.

Ugyanezen jogszabályhelyek alapján köteles a felperes a fellebbezés sikere - 632.500 forint - erejéig 50.600 forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az államnak megfizetni.

A túlnyomórészt sikertelenül fellebbező I. rendű alperes a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése értelmében költségeinek megtérítésére nem tarthat igényt, a felperes a

másodfokú eljárásban cselekményt nem végzett, így költsége nem merült fel, ezért az ítéltáblának a másodfokú eljárás költségeiről rendelkeznie nem kellett.

Az ítéltábla az I. rendű alperes fellebbezését a Pp. 256/A.§-a (1) bekezdésében *b)* pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2014. április 03.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró